

Mikroregion Mokotów

historia i zarys działalności

1982 - 1989

Warszawa, 17.12.2019

Jacek Chełmiński, Leszek Skowroński, Franciszek Wasik

Mikroregion Mokotów

Początki:

Grudzień 1981

- pierwsze informacje pisane na maszynach,
- początki masowo wykorzystywanych technik sitodrukowych
- tworzenie przyszłych struktur podziemnych,
- lokale, skrzynki kontaktowe, „kwity”

Mikroregion Mokotów

Konspira :

- I. okres - lata 1982 – 1984 do porwania i zamordowania ks. Jerzego Popiełuszk
- II. okres - lata 1985 – 1989 ukształtowana i ustabilizowana działalność podziemna MM

I.

- grudzień 1981 – początek tworzenia struktury MKK Wola (Maciej Zalewski, R. Matulka i przedstawiciele zakładów wolskich (przyszłą MM reprezentował J. Chełmiński):
- styczeń\luty 1982 zebranie założycielskie u Eli Czajor,
- marzec\kwiecień 1982 – powołano organizację podziemną MKK Wola (porozumienie obejmowało warszawskie zakłady pracy),*
- maj 1982 w skład struktur MKK Wola wszedł Mikroregion Mokotów Marek Hołuszko – przedstawiciel MKK Wola i TTK Region Mazowsze - do kontaktów z MM,
- lipiec/sierpień 1982 – w porozumieniu z MKK i TTK organizacja manifestacji (sierpień 1982) i akcji ulotkowych,
- 1983 – 1984 konsolidacja struktur podziemnych, mobilizacja członków solidarności do dalszego oporu druk, kolportaż

II.

- Dystrybucja prasy, różne formy oporu (strajk włoski itp.) analiza bieżącej sytuacji, tworzenie „społeczeństwa podziemnego”, samokształcenie, biblioteki wolnego słowa, akcje kulturalne

* Tadeusz Ruzikowski – stan wojenny w Warszawie i województwie stołecznym 1981 – 1983; IPN Warszawa 2003

Mikroregion Mokotów

Ekipa:

Franciszek Wasik – przewodniczący

- reprezentowanie MM na zewnątrz m.in. MKK Wola, TKK, itp.
- kontakty z przedstawicielami zakładów i instytucji m.in.:
- Redakcja biuletynu „Komunikatu MM” i artykułów do innych wydawnictw,
- promowanie samokształcenia,
- budowa „społeczeństwa podziemnego”

Tomek Błęszyński – „główny księgowy”

- nadzorował wpływy i wydatki,
- dokumentacja finansowa Mikroregionu,

Elżbieta Czajor

- Jej mieszkanie to główny „punkt oporu” MKK Wola i TKK
- Koordynatorka i naczelna redaktor biuletynu „Komunikat MM
- autorka tekstów ukazujących się w biuletynie, Wola , KOS i innych

Jacek Chełmiński – współpraca ze strukturami podziemnej „Solidarności” m.in.

- MKK Wola, TKK Mazowsze, MRKS (Zb. Romaszewski)
- organizowanie materiałów poligraficznych, druk różnymi technikami ,
- budowa „społeczeństwa podziemnego”, inicjowanie spotkań

Leszek Skowroński – główny organizator dystrybucji prasy podziemnej,

- organizacja i pomoc w pracach poligraficznych,
- wyszukiwanie skrzynek kontaktowych

Ścisła współpraca: Hubert Kiersnowski, Grzegorz Pieńkowski,
Tomasz Piątkowski, Włodzimierz Pocent, Paweł Stachurski,
Krzysztof Wilimborek, Marek Fert i in.

Mikroregion Mokotów

Zakres działania:

- inicjowanie zadań zmierzających do odwołania stanu wojennego,
- ścisła współpraca z TKZ-tami,
- utrzymywanie kontaktów międzyzakładowych (warszawskich i pozawarszawskich),
- dystrybucja wydawnictw podziemnych,
- organizacja i druk różnorodnych wydawnictw (broszurki, ulotki, instrukcje),
- pomoc prawna, zbiórka i gromadzenie funduszy na działalność podziemną i dla osób represjonowanych,
- tworzenie grup „małego sabotażu” (rozlepianie ulotek , plakatów itp.),
- „organizowanie” i wymiana sprzętu drukującego, materiałów poligraficznych,
- inne działania opozycyjne: plakatowanie, rozrzucanie ulotek, pokazy filmowe – video,
- inicjowanie i organizacja spotkań dyskusyjnych o charakterze politycznym i społeczno – kulturalnym, samokształcenie

Mikroregion Mokotów

Kolportaż:

Prasa podziemna:

Wiadomości, Tygodnika Solidarność , Wola, Robotnika, nieregularnie Solidarność Walczącą, Z dnia na Dzień - Solidarność Dolny Śląsk, Przegląd Wiadomości Agencyjnych Regionu Mazowsze, Tygodnik Wojenny, Tu Teraz - Pismo Oświaty Niezależnej, KOS, Głos i inne

Wydawnictwa książkowe:

jednym z głównych dostawców był Tomek Piątkowski

Rytm , Nowa , Krąg, Pomost, Przedświt

MKK Wola i inni dostawcy:

Akademia Sztuk Wszelakich, Biblioteka Słowa Codziennego, Wydawnictwo CDN, Białostocka Oficyna Wydawnicza, Warszawska Niezależna Oficyna Poetów i Malarzy, LOS, SŁOWO

Mikroregion Mokotów – własna oficyna

Wega

Inne pozycje wydawnicze:

znaczki pocztowe, kartki, kalendarze, medaliony, kasety magnetofonowe m.in..
gazeta dźwiękowa St. Bratkowskiego, liczne audio J. Kleyff, J.K. Kelus, J. Kaczmarowski, P. Gintrowski, Zb. Łapiński, pokazy filmowe, itp

Mikroregion Mokotów

Kolporterzy:

Ekipa :

Leszek Skowroński - główny koordynator - Ula Grabowska, Kasia Zysek - Brańska, Lidka Sochan, Maria Wasilewska, Maria Szabłowska, Hania Oficjalska, Wojtek Knapczyk, Artur Rebajn, Paweł Stachurski, Krzyś Wilimborek, Henio Augustyniak, Marek Fert, Artur Rebajn i.in.

Skrzynki kontaktowe:

- ul. Dąbrowskiego, ul. Asfaltowa, ul. Wiktorska , ul. Aleje Niepodległości, ul. Kulczyńskiego, os. „ Za Żelazną Bramą”, ul. Chłodna, ul. Domaniewska, ul. Puławska

Odbiorcy:

- Meramat, Lumena, Polkolor, CEWOK, Geoprojekt,. Przedsiębiorstwo Geologiczne, GEOBUD, Uniwersytet Warszawski, Instytut Geologiczny i jego oddziały m.in.. Wrocław, Szczecin, Kielce; Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Instytut Biochemii i Biofizyki PAN. Instytut Matematyki PAN, z Instytut Przemysłu Mięsnego i Tłuszczowego, Instytut Przemysłu Fermentacyjnego i.in.,
- Prasa i wydawnictwa książkowe były obierane również przez kurierów np. ze Świdnika, Katowic dostarczane dzięki Hubertowi Kiersnowskiemu do Olkusza a także poza Warszawę przez Tomka Piątkowskiego i Grzegorza Pieńkowskiego

Mikroregion Mokotów

Poligrafia :

ekipa:

Jacek Chełmiński, Paweł Stachurski, Włodek Pocent, Krzysztof Żukowski,
Jacek Czachowski, Leszek Skowroński, Wojtek Knapczyk, i in.

materiały poligraficzne:

Henio Augustyniak, Ludwik Przyłuski, Krzysztof Broniarski,

pozycje wydawnicze drukowane przez MM:

prasa : Wiadomości, Tygodnika Solidarność ,

Wola, Robotnika, KOS, Głos

oficyny literackie:

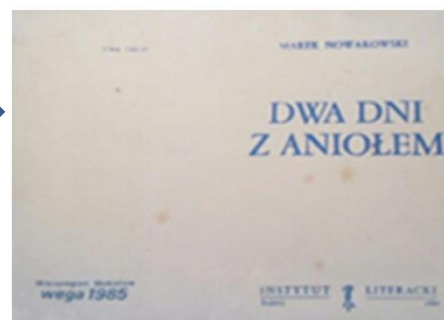
Krąg, Przedświt, MM-Wega

techniki drukarskie:

sitodruk - ramka, →

powielacz białkowy →

Druk offsetowy →

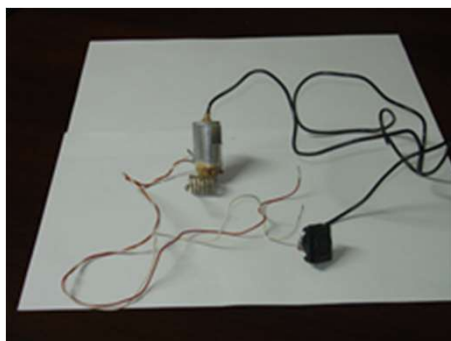

Mikroregion Mokotów

Inna działalność opozycyjna:

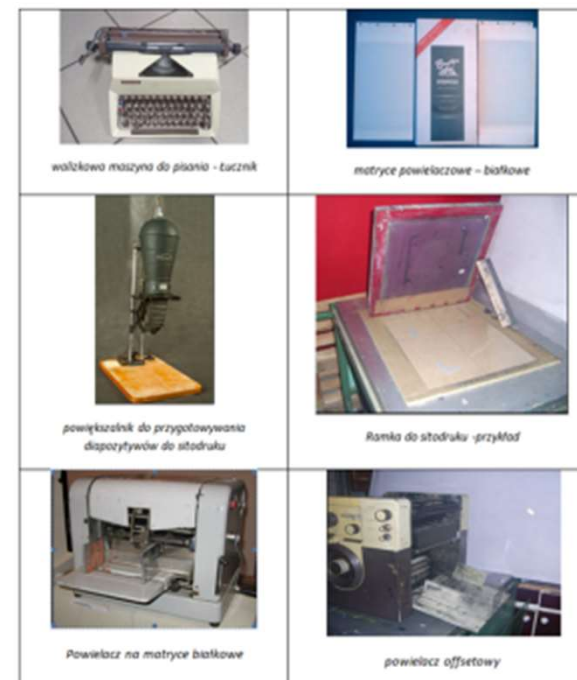
- organizacja i koordynacja akcji protestacyjnych wraz współpraca z TKZ-tami
- akcje ulotkowo - plakatowe,
- pomoc prawna dla represjonowanych i ich rodzin,
- transmisje radia solidarność,

„Zazula”.

- inicjowanie spotkań o tematyce społeczno-politycznej
m.in.: prof. J. Staniszkis, K. Zaruski, E. Dałkowska ,
- „produkcja” kaset audio z repertuarem patriotycznym,
- seanse video w mieszkaniach prywatnych,
- Prelekcje i koncerty w archidiecezji warszawskiej

Mikroregion Mokotów

Działalność opozycyjno-wydawnicza MM:

31.08.1982 Warszawa Manifestacje

Mikroregion Mokotów

Jacek Chelmiński

Urszula Grabowska

Wojciech Knapczyk

Hubert Kiersnowski

Od lewej: Jędrzej Pokorski, Barbara Łaszczyńska, Tomasz Piątkowski, Jacek Chelmiński

Grzegorz Pieńkowski

Tomasz Piątkowski

Leszek Skowroński

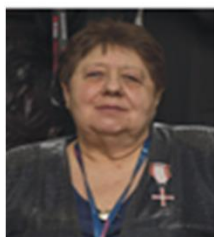
Paweł Stachurski

Tamara i Włodek Pocent

Marek Fert

Maria Szablowska

Franciszek Wasik

Krzysztof Wilimborek

Krzysztof Zukowski

Maciej Zalewski

Ewa Choromańska ps Celina

Marek Hołuszko (ob. Ewa)